

Je, ni nini msimamo wa Uislamu kuhusu dhana ya mwangaza (Enlightenment)?

Msingi wa dhana ya mwangaza katika Uislamu umejengwa juu ya msingi thabiti wa imani na elimu, ambayo inachanganya mwangaza wa akili na mwangaza wa moyo, kwa kumwamini Mwenyezi Mungu kwanza, na kwa elimu ambayo haijitengi na imani.

Dhana ya mwangaza ya Ulaya iliamishwa kwa jamii za Kiislamu kama vile dhana nyingine za Magharibi. Mwangaza kwa maana ya Kiislamu haitegemei akili pekee yake bila kuongozwa na nuru ya imani, na kwa kiwango hicho hicho, imani pekee haiwezi kumsaidia mtu ikiwa hatatumia neema ya akili ambayo Mwenyezi Mungu amempa katika kufikiri, kutafakari, na kuendesha mambo kwa njia inayofikia maslahi ya umma ambayo yanafaidisha watu na yanadumu duniani.

Waislamu katika zama za giza za kati walirudisha mwangaza wa ustaarabu na jamii ambao ulikuwa umepotea katika nchi zote za Magharibi na Mashariki hadi Konstantinopoli.

Harakati za mwangaza barani Ulaya zilikuwa majibu ya kawaida kwa udhalimu uliotekelzwa na mamlaka za kanisa dhidi ya akili na uhuru wa binadamu, hali ambayo haikujulikana katika ustaarabu wa Kiislamu.

"Mwenyezi Mungu ni Mlinzi wa wale walioamini. Huwatoa kwenye giza na kuwaingiza katika mwangaza. Na wale waliokufuru, walinzi wao ni Shetani. Huwatoa kwenye mwangaza na kuwaingiza katika giza. Hao ndio watu wa motoni. Wao humo watadumu" (Al-Baqarah: 257).

Kwa kutafakari aya hizi za Qur'an, tunaona kwamba ni mapenzi ya Mwenyezi Mungu yanayomtoa mwanadamu kutoka kwenye giza, na hiyo ndiyo hidaya ya Mwenyezi Mungu kwa mwanadamu ambayo haifanyiki isipokuwa kwa idhini ya Mwenyezi Mungu, kwa sababu mwanadamu anayetolewa na Mwenyezi Mungu kutoka kwenye giza la ujinga, ushirikina, na ushirikina hadi kwenye mwangaza wa imani na elimu ya kweli, ni mtu aliye na mwangaza wa akili, utambuzi, na

moyo.

Mwenyezi Mungu ametaja Qur'an kuwa ni mwangaza.

"Bila shaka imekujieni kutoka kwa Mwenyezi Mungu mwangaza na Kitabu kinachobainisha" (Al-Ma'idah: 15).

Mwenyezi Mungu aliteremsha Qur'an kwa Mtume wake Muhammad na aliteremsha Taurati na Injili (zisizoharibika) kwa Mitume wake Musa na Masihi, ili kuwatoa watu kutoka kwenye giza na kuwaingiza kwenye mwangaza, na hivyo akafanya hidaya kuwa imeunganishwa na mwangaza.

"Hakika tuliteremsha Taurati ndani yake mnao mwongozo na mwangaza..." (Al-Ma'idah: 44).

"Na tukampa Injili ndani yake mnao mwongozo na mwangaza na kuthibitisha yale yaliyotangulia katika Taurati na mwongozo na mawaidha kwa wachamungu" (Al-Ma'idah: 46).

Hakuna hidaya bila mwangaza kutoka kwa Mwenyezi Mungu, na hakuna mwangaza unaong'aa moyoni mwa mwanadamu na kuangaza maisha yake isipokuwa kwa idhini ya Mwenyezi Mungu.

"Mwenyezi Mungu ni nuru ya mbingu na ardhi..." (An-Nur: 35).

Hapa tunaona kwamba mwangaza unatajwa katika Qur'an kama umoja katika hali zote, wakati giza linatajwa kama wingi. Hii inaonyesha usahihi wa hali hizi.

Kutoka katika makala ya "Mwangaza katika Uislamu" ya Dkt. Al-Tuwaijri. div>
<https://www.albayan.ae/five-senses/2001-11-16-1.1129413>

سؤال وجواب حول الإسلام

Source: <https://e-quran.com/qa/sw/show/37/>

Arabic Source: <https://e-quran.com/qa/ar/show/37/>

Thursday 17th of September 2026 04:37:35 AM